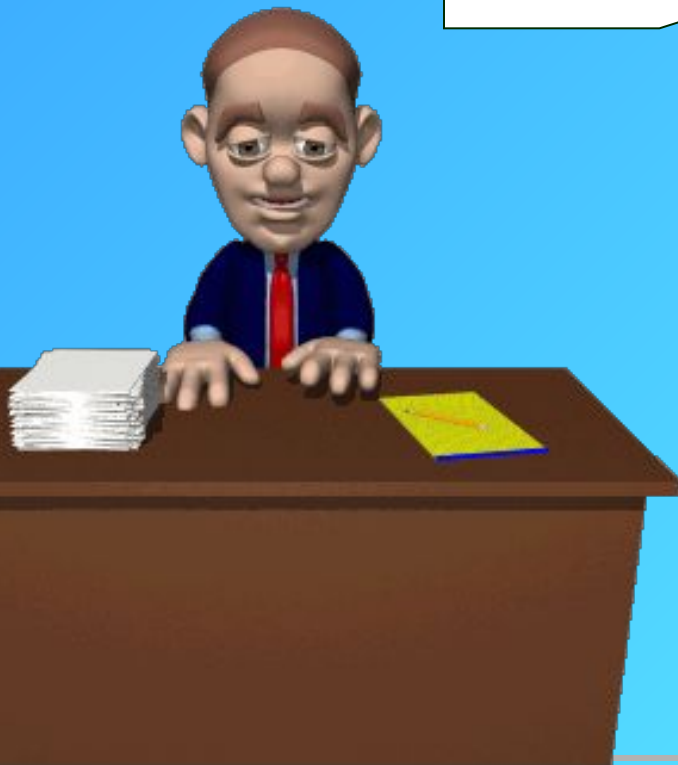
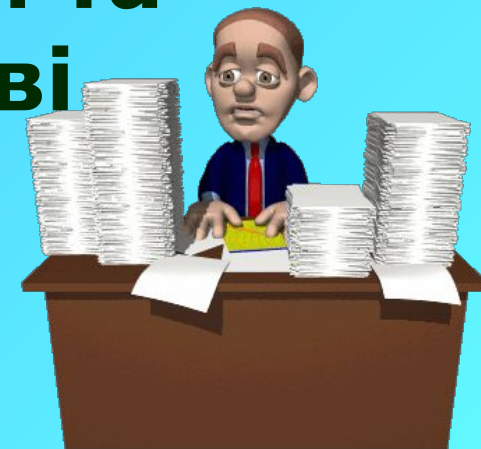

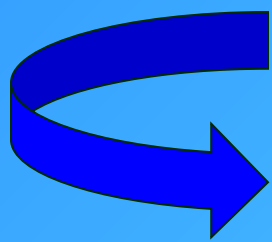
Тема:
Реферування тексту.
Основні вимоги до реферату.
Реферативний огляд.
Анотований реферат

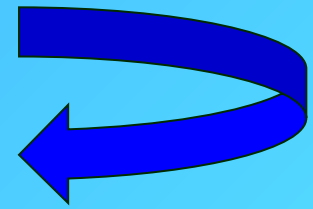
Мета:

розвивати у студентів уміння реферувати та анотувати наукові тексти, готовність підбирати, синтезувати літературу для написання науково-дослідної роботи та робити анотації на наукові джерела.

Реферування статей

- врахування найважливіших змістових та структурних ознак, відмінності:
- чітка тематична спрямованість;
- глибокий аналіз і ґрунтовна наукова переробка матеріалу;
- аргументованість висновків і пропозицій;
- оперативність, актуальність, інформаційна новизна.

Реферування книг

Короткий реферат

Складаючи короткий реферат, мають на увазі, що зміст книги відрізняється багатотемністю, багатоаспектністю у висвітленні проблеми; у ньому, як правило, подано фундаментальне дослідження. У змісті реферату наводяться лише найважливіші аспекти змісту книги.

Розширений реферат

- бібліографічні дані;
- використовуються в реферативних журналах, у періодичних виданнях і виданнях, що продовжуються, у неперіодичних збірках (де вони виконують сигнальну, інформативну, індикативну, адресну та пошукову функції).

Вимоги до анотацій:

LOGO

- 1. Анотація має лаконічну, конкретну форму, дає характеристику виданню без побічної інформації.**
- 2. Обсяг не перевищує 500 - 600 знаків.**
- 3. Використання загальноприйнятої лексики.**
- 4. Необхідність пояснення малозрозумілих слів.**
- 5. Наведення цитат з тексту необов'язкове.**

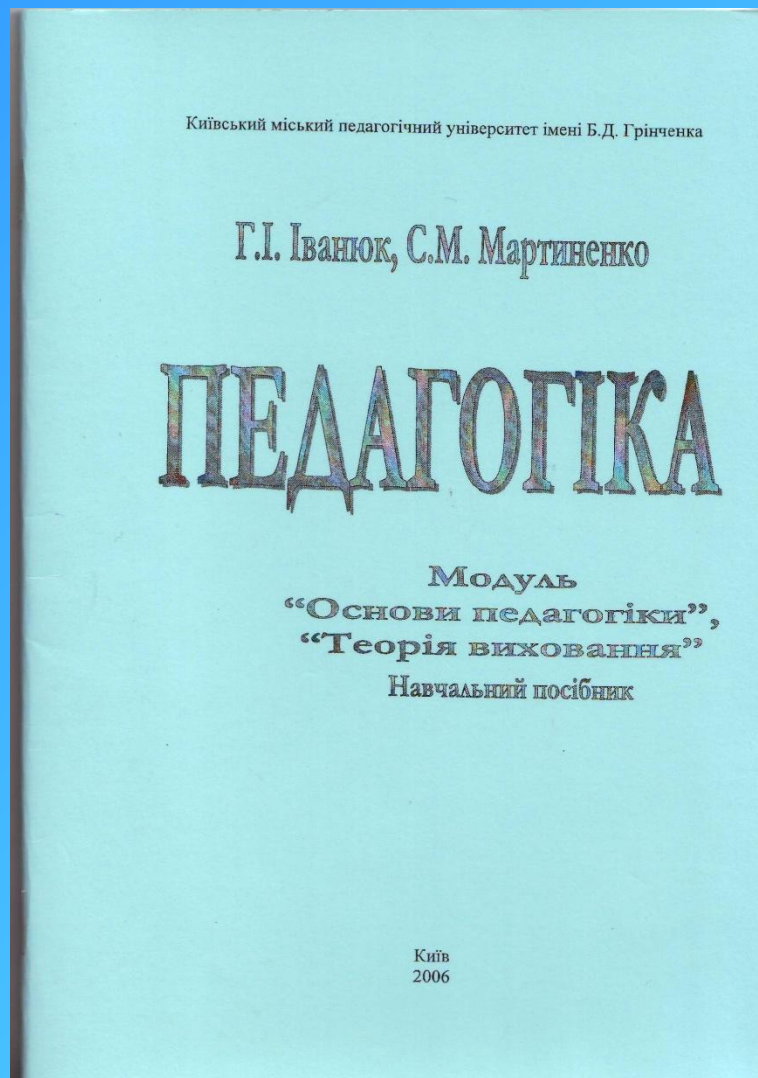
Анотації та підручники, навчально-методичні посібники (зразки)

Маркова О.М. Музичне мистецтво і освіта в Україні / О.М.Маркова, С.О. Бородавкін. – Одеса: ТОВ Зовнішрекламсервіс, 2002. – 104 с.

У збірнику вміщені матеріали музикознавчих науково-методичних конференцій, які протягом 2001/2002 навчального року відбулися в стінах Одеської державної консерваторії ім. А. В. Нежданової і були присвячені сучасним проблемам музичного мистецтва і трансформації музичної освіти, в тому числі творчій спадщині видатного піаніста Е. Гілельса — випускника Одеської консерваторії.

**Іванюк Г. І. Педагогіка :
навч. посіб. / Г. І. Іванюк, С.
М. Мартиненко. – К.: КМПУ
ім. Б. Грінченка, 2006. – 170
с.**

У навчальному посібнику подано тематику практичних і семінарських занять зі змістових модулів «Методологічні засади педагогіки», «Теорія виховання», методичні рекомендації щодо виконання індивідуальних та самостійних завдань. На допомогу студентам подано педагогічний словник основних понять і термінів (педагогічна скарбничка).

Навчальний посібник рекомендовано для викладачів ВНЗ, студентів.

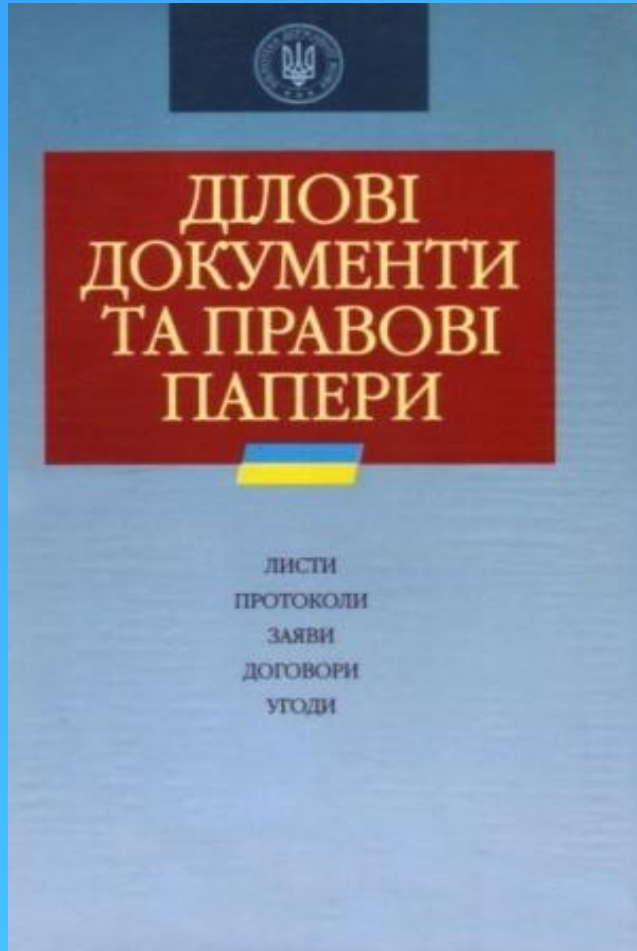
**Вітлі А. Історія живопису/ А.Вітлі. –
К.: Країна мрій, 2008 . – 96 с.**

Розповідається про виникнення і розвиток живопису, стилі і жанри образотворчого мистецтва. Книжка містить репродукції картин найвідоміших художників і дотепні малюнки. Читаючи цю книжку, ви дізнаєтесь про зародження і становлення живопису, пройшовши шлях від давніх-давен до наших днів. Ви матимете змогу зазирнути з печери з дивовижними малюнками прадавніх художників, в палаці і піраміди Давнього Єгипту, побувати у Стародавній Греції і Стародавньому Римі, де працювали митці, які залишили людству безсмертні витвори мистецтва.

Для дітей середнього і старшого шкільного віку та їхніх батьків.

Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери / С.П. Бибик, Г.М. Сюта.— Харків: Фоліо, 2005. — 493 с.

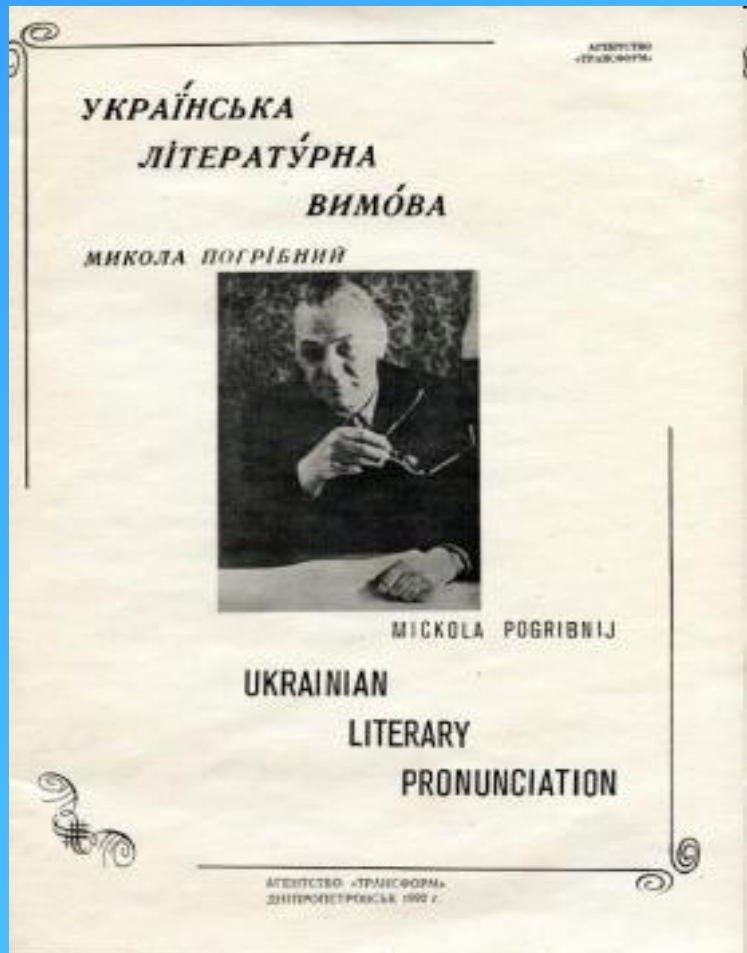

В офіційно-діловій практиці немає дрібниць. Від правильного оформлення документа залежить доля розпочатої справи. Тому довідник охоплює як зразки різних видів документів, так і рекомендації щодо розташування реквізитів на них, правильного вживання мовних зворотів, розділових знаків, великої літери, графічних скорочень, назв професій, нагород і прикметників, утворених від географічних назв України. Ознайомтеся з розділом «Ділове листування» перед тим, як налагодити контакти з партнерами по справі.

Видання розраховане на службовців, підприємців, секретарів-референтів, викладачів і тих, хто вчиться ділового спілкування українською мовою.

Анотація на аудіо матеріали

LOGO

Погрібний М. І. Українська літературна вимова: навчальний посібник з комплектом аудіокaset (переведених у формат mp3) / М.І. Погрібний. – Дніпропетровськ: Трансформ, 1992.

У звуковому посібникові викладено літературні норми вимови всіх голосних і приголосних звуків та звукосполучень, діалектні відмінності їх вимови, а також долучено вправи на закріплення нормативної лексики.

Навчальний посібник з комплектом платівок або аудіокaset, розрахований на вчителів, студентів, учнів старших класів, лекторів, дикторів, журналістів телебачення та радіомовлення, на всіх, хто цікавиться питаннями культури усного мовлення.

Анотація на словники

LOGO

Гончаренко Семен. Український педагогічний словник: словник / Семен Гончаренко. — К.: Либідь, 1997. - 376 с.

Словник містить узагальнену й систематизовану інформацію з теорії і практики навчання та виховання. Розглянуто широке коло понять й термінів, які стосуються навчально-виховного процесу, нові педагогічні теорії й концепції, категорії. Всього словник містить близько 3000 статей.

Словник визнано одним із найкращих серед поданих на конкурс, організований Міністерством освіти України та Міжнародним фондом «Відродження» в рамках програми «Трансформація гуманітарної освіти в Україні».

Анотації на наукові статті у фахових збірках та журналах

LOGO

Н. Є. Глухова. Природоохоронне виховання у формуванні життєвої компетентності дошкільника / Н. Є. Глухова // Гуманіт. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»: наук. теорет. зб. – Переяслав-Хмельницький, 2008. – Вип. 14. – С. 58–61.

У статті висвітлені теоретичні підходи щодо вирішення проблеми становлення життєвої компетентності в процесі взаємодії з природним довкіллям на етапі дошкільного дитинства. Автором зроблена спроба означити складники природоохоронного виховання дошкільників, їх змістове наповнення.

Куземко Л. В. Проблема здійснення вихователями індивідуального підходу до дітей дошкільного віку / Л. В. Куземко // Зб. наук. пр. Бердян. держ. пед. ун-ту. Сер. Пед. науки. – Бердянськ, 2009. – № 1. – С. 38–41.

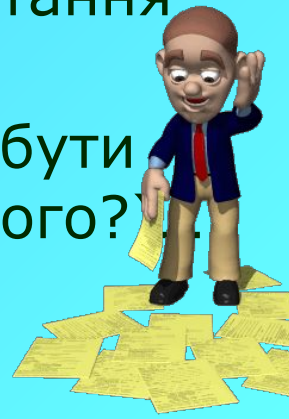
У статті висвітлено погляди відомих сучасних психологів, педагогів на індивідуальний підхід у вихованні дітей дошкільного віку, та проблему його здійснення вихователями у практиці роботи дошкільних навчальних закладів.

Ключові слова та фрази для реферування тексту

- ❖ В статті (в книзі) можна виділити (можуть бути виділені) дві частини....
- ❖ Книга (стаття) присвячена темі (проблемі, питанню) ...
- ❖ Стаття (книга) являє собою аналіз (огляд, узагальнення, опис) ... Автор книги (статті) ставить (розглядає, висвітлює, піднімає) наступні питання (проблеми)...., особливої уваги надає (чому?)...., показує значення (чого?)...., розкриває сутність (чого?)...., приділяє увагу (чому?)...
- ❖ Автор наводить (що?) приклади (факти, числа, данні), ілюструють ці положення...ілюструють подані приклади....
- ❖ На підтвердження своєї точки зору автор наводить (що?) докази (аргументи, приклади, ілюстрації, конкретні данні, результати спостережень)...
- ❖ Виконані дослідження показують...
- ❖ Наведені спостереження (отримані данні) дозволяють зробити висновок ..., із вище сказаного можна зробити висновок...

Ключові слова та фрази для складання анотації

- ❖ Стаття (робота) опублікована (вміщена, надрукована ...) в журналі (газеті. ..)
- ❖ Стаття присвячена питанню (темі, проблемі ...)
- ❖ Стаття являє собою узагальнення (огляд, виклад, аналіз, опис ...) (чого?)
- ❖ Автор ставить (висвітлює) такі проблеми ... зупиняється на наступних проблемах...
- ❖ У статті розглядається (узагальнюється ...) (що?) .... говориться (про що?)... дається оцінка (аналіз, систематизація, узагальнення) (чого?)... представлена точка зору (на що?)... порушено питання (про що?)...
- ❖ Стаття адресована (призначена) (кому?)... може бути використана (ким?)... представляє інтерес (для кого?)...

Прочитайте мікротекст. Тексти такого типу можна скоротити, вживаючи мовну конструкцію «на відміну»

- ❖ Сосна - світлолюбна рослина. У неї потужно розвинена коренева система, тому вона може витримувати сильні вітри. Ялина – з породи тіньовитривалих. Корені її не йдуть углиб, а розташовані в поверхневих шарах, тому ялина не витримує сильних вітрів.
- ❖ Зразок відповіді: На відміну від ялини, сосна - світлолюбна рослина. У неї потужно розвинена коренева система, тому вона може витримувати сильні вітри.

Завдання 1. Скоротіть речення за рахунок малоінформативних частин

- ❖ 1. Діти, які гралися в м'яч на подвір'ї, не помічали нічого навкруги.
- ❖ 2. Досліди, що проводилися в лабораторних умовах, підтвердили висунуту гіпотезу.
- ❖ 3. Сучасні науковці дослідження підтверджують, що вихователеві необхідно цілеспрямовано ознайомлювати дітей із працею дорослих, оскільки це дасть можливість донести дітям конкретні знання, створити уявлення про різні види праці.
- ❖ 4. Щоб дитина цілісно сприймала предмет або явище, доцільно проводити попередні спостереження у групі, на вулиці, прогулянці як процесуальні, так і уявні, ознайомлювати її з кольорами, відтінками, формами та характером, співвідносити їх з порами року, явищами природи.

Завдання 2. Прочитайте мікротекст. Виділіть у ньому основну ідею тексту. Скоротіть текст

Мова, мовлення, слово властиві тільки людям. Навіть найскладнішу сигналізацію тварин не можна ототожнювати з мовленням. За допомогою мови можуть бути названі і класифіковані речі, виражені абстрактні ідеї, обговорені та зроблені висновки. Мова розглядає події минулого і майбутнього, називає те, що відсутнє в даний момент. Тварини не можуть користуватися словом свідомо, хоча деякі з них і можуть скопіювати звук сказаного слова, проте ще жодного разу навіть найрозумніші тварини не показали розуміння слів, які вони імітують.

Завдання 3. Порівняйте свій скорочений варіант тексту з попереднього завдання із запропонованим нижче

На думку автора, мова, мовлення, слово властиві тільки людям, і навіть найскладнішу сигналізацію тварин не можна ототожнювати з мовленням. Свою точку зору автор підтверджує досить переконливими аргументами.

Типові помилки при реферуванні та анотуванні електронних та друкованих джерел:

LOGO

При реферуванні та анотуванні слід уникати типових помилок, серед яких можна згадати такі, як:

- занадто висока інформативність тексту і втрата основної інформації;
- відсутність послідовності (рекомендується при читанні робити чорнові начерки, не користуючись авторським текстом);
- бездумне скачування інформації з Інтернет-ресурсів.

Для написання анотацій і рефератів потрібно не просто використовувати частини тексту, а знаходити основний зміст тексту.

